

Udskriftsdato: 18. december 2025

KEN nr 9942 af 31/08/2016 (Gældende)

Fastholdelse af afgørelse om udarbejdelse af ATEX APV, ophævelse af reaktion i form af et påbud samt ophævelse af påbud om brug af en autoriseret rådgivningsvirksomhed

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdsmiljøklagenævnet, j.nr. 2016-6021-30093 + 2016-
6010-30098 + 2016-6101-43648

Fastholdelse af afgørelse om udarbejdelse af ATEX APV, ophævelse af reaktion i form af et påbud samt ophævelse af påbud om brug af en autoriseret rådgivningsvirksomhed

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg hos virksomheden og afgav i den forbindelse påbud om at udarbejde ATEX APV for virksomhedens produktion i bageriet, herunder anvendelse af melsilo, samt påbud om at bruge en autoriseret rådgivningsvirksomhed på arbejdsmiljøområdet til at bistå sig med at efterkomme påbud om at udarbejde en ATEX APV.

Et enigt nævn fastholdt afgørelsen om udarbejdelse af ATEX APV, ophævede Arbejdstilsynets reaktion i form af et påbud, samt ophævede påbuddet om brug af en autoriseret rådgivningsvirksomhed.

Nævnet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet under tilsynsbesøget konstaterede, at der kunne opstå koncentrationer af melstøv i bageriets melsilotank, silorum og i rørsystemet fra silotanken i kælderen til bageriet i stueetagen, som kunne være tændbare.

Nævnet lagde ydermere vægt på, at Arbejdstilsynet på tilsynstidspunktet fik oplyst af bageriets ejer, at virksomheden ikke havde udarbejdet en skriftlig arbejdspladsvurdering, hvori der var foretaget en kortlægning og vurdering af de risici, der kunne opstå som følge af de eksplosive atmosfærer, der kunne dannes ved koncentrationer af melstøv i virksomhedens silotank, silorum og i rørsystemet fra silotanken til bageriet.

Nævnet vurderede, at der ikke er grundlag for Arbejdstilsynets reaktion i form af et påbud, da Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad har godtgjort, at virksomheden fortsat på tidspunktet for Arbejdstilsynets afgørelse af 24. maj 2016 overtrådte arbejdsmiljølovgivningen.

[Adressat udeladt]

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 30. august 2016 behandlet [navn udeladt]s klage på vegne af [navn udeladt] over Arbejdstilsynets afgørelser af 24. maj 2016 med påbud om at udarbejde ATEX APV for virksomhedens produktion i bageriet, herunder anvendelse af melsilo, samt påbud om at bruge en autoriseret rådgivningsvirksomhed på arbejdsmiljøområdet til at bistå sig med at efterkomme påbud om at udarbejde en ATEX APV.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E R

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholder Arbejdstilsynets afgørelse af 24. maj 2016, således at [navn udeladt] skulle udarbejde en ATEX APV for forholdene i virksomhedens produktion i bageriet, herunder anvendelse af melsilo.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophæver Arbejdstilsynets reaktion i form af et påbud.

Arbejdstilsynet vil vurdere om [navn udeladt] har efterkommet afgørelse om at udarbejde en ATEX APV for forholdene i virksomhedens produktion i bageriet, herunder anvendelse af melsilo.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophæver Arbejdstilsynets afgørelse af 24. maj 2016 med påbud om at bruge en autoriseret rådgivningsvirksomhed på arbejdsmiljøområdet til at bistå sig med at efterkomme påbud om at udarbejde en ATEX APV.

B E G R U N D E L S E

Om udarbejdelse af ATEX APV

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at der på tidspunktet for Arbejdstilsynets tilsynsbesøg den 26. april 2016 kunne opstå fare for en eksplosiv atmosfære i bageriets melsilotank, i silorummet og i rørsystemet fra silotanken i kælderen til bageriet i stueetagen, og at virksomheden derfor skulle udarbejde en ATEX APV.

Nævnet lægger vægt på, at Arbejdstilsynet under tilsynsbesøget konstaterede, at der kunne opstå koncentrationer af melstøv i [navn udeladt]s melsilotank, silorum og i rørsystemet fra silotanken i kælderen til bageriet i stueetagen, som kunne være tændbare.

Nævnet lægger desuden vægt på, at der var risiko for tændkilder i systemet, som kunne antænde melstøvet, eksempelvis i form af statisk elektricitet, som kunne føre til en eksplosion.

Nævnet lægger ydermere vægt på, at Arbejdstilsynet på tilsynstidspunktet den 26. april 2016 fik oplyst af bageriets ejer, at virksomheden ikke havde udarbejdet en skriftlig arbejdspladsvurdering, hvori der var foretaget en kortlægning og vurdering af de risici, der kunne opstå som følge af de eksplosive atmosfærer, der kunne dannes ved koncentrationer af melstøv i virksomhedens silotank, silorum og i rørsystemet fra silotanken til bageriet.

Nævnet lægger til grund, at bageriet anvendte mel fra melsiloen i det daglige arbejde i bageriet, og at virksomheden fik leveret cirka 1500 kg mel til melsiloen en gang om måneden.

Nævnet lægger desuden til grund, at der var tale om en melsilo til 3000 kg mel, og at melet blev ført fra siloen i et rum i kælderen via et rørsystem til bageriets produktion i stueetagen.

Det fremgår af arbejdsmiljøloven, at arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Det fremgår af reglerne om arbejde i forbindelse med eksplosiv atmosfære, at en arbejdsgiver, der lader udføre arbejde omfattet af reglerne, skal sørge for, at der udarbejdes skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen. Områder, som gennem åbninger er eller kan komme i forbindelse med andre områder, hvor eksplosive atmosfærer kan forekomme, skal også inddrages i vurderingen.

Reglerne gælder for arbejde, hvor der kan opstå fare fra eksplosiv atmosfære.

Ved "eksplosiv atmosfære" forstås en blanding under atmosfæriske betingelser af luft og brændbare stoffer i form af gasser, dampe, tåger eller støv i hvilke forbrændingen efter antændelse breder sig til hele den ubrændte blanding.

Om Arbejdstilsynets reaktion i form af påbud:

Arbejdsmiljøklagenævnet vurderer, at der ikke er grundlag for Arbejdstilsynets reaktion i form af et påbud, da Arbejdstilsynet ikke i tilstrækkelig grad har godtgjort, at virksomheden fortsat på tidspunktet for Arbejdstilsynets afgørelse af 24. maj 2016 overtrådte arbejdsmiljølovgivningen.

Nævnet vurderer, at Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret, hvorvidt der på tidspunktet for Arbejdstilsynets afgørelse af 24. maj 2016 fortsat var grundlag for en reaktion i form af et påbud.

Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at [navn udeladt] i høringssvar af 12. maj 2016 dvs. 12 dage før Arbejdstilsynets afgørelse, har oplyst, at virksomheden har udarbejdet en ATEX APV.

Nævnet lægger desuden vægt på, at Arbejdstilsynet ikke har dokumenteret, at ATEX APV'en ikke er endeligt udarbejdet.

Nævnet skal hertil bemærke, at nævnet ikke på det foreliggende grundlag kan vurdere, om ATEX APV'en, som [navn udeladt] har oplyst, at virksomheden har udarbejdet, er tilfredsstillende.

Om påbud om at bruge en autoriseret rådgivningsvirksomhed

Arbejds milj øklagenævnet vurderer, at Arbejdstilsynets afgørelse om, at virksomheden skal bruge en autoriseret rådgivningsvirksomhed på arbejds milj øområdet til at bistå sig med at efterkomme påbud om at udarbejde ATEX APV, skal ophæves.

Nævnet lægger vægt på, at der ikke er truffet en afgørelse med påbud, der vedrører arbejde i forbindelse med eksplosiv atmosfære.

Nævnet lægger i den forbindelse vægt på, at nævnet på møde den 30. august 2016 har ophævet Arbejdstilsynets påbud med frist vedrørende udarbejdelse af ATEX APV. Nævnet henviser til begrundelsen ovenfor om Arbejdstilsynets reaktion.

Det fremgår af reglerne om brug af autoriserede arbejds milj ørådgivere på arbejds milj øområdet, at Arbejdstilsynet afgiver rådgivningspåbud, når Arbejdstilsynet samtidigt afgiver et påbud som følge af overtrædelse af arbejds milj ølovgivningen vedrørende et eller flere komplekse eller alvorlige arbejds milj øproblemer.

Det fremgår videre af reglerne om brug af autoriseret arbejds milj ørådgiver, at arbejdsgiveren skal indhente bistand fra en rådgivningsvirksomhed, når Arbejdstilsynet afgiver påbud, der vedrører arbejde i forbindelse med eksplosiv atmosfære, og der er manglende eller væsentlige mangler ved kortlægning og vurdering af risici fra eksplosiv atmosfære.

Arbejds milj øklagenævnets afgørelser er truffet af et enigt nævn.

R E G L E R

Arbejds milj øklagenævnet henviser til

Om Arbejdstilsynets kompetence til at afgive påbud

- § 77, stk. 1, i lov om arbejds milj ø jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010
- § 77a, stk. 1, i lov om arbejds milj ø jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010

Om ATEX APV

- § 38, stk. 1, og § 39, stk. 1, i lov om arbejds milj ø jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010
- § 13, stk. 1, nr. 2, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559 af 17. juni 2004 om arbejdets udførelse
- § 1, og § 4, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 478 af 10. juni 2003 om arbejde i forbindelse med eksplosiv atmosfære

Om brug af autoriseret rådgivningsvirksomhed på arbejds milj øområdet

- § 38, stk. 1, og § 39, stk. 1, i lov om arbejds milj ø jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010
- § 3, stk. 3, § 4, stk. 1, nr. 1, § 5, § 6, stk. 1 og 3, § 7, § § 24, stk.1, nr. 1, § 29, stk. 1, 2 og 4, § 30, § 31, stk. 1 og 2, § 32, § 33, stk. 1 og 2, § 34, stk. 1 og 3, og § 37, stk. 1 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 59 af 15. januar 2013 om brug af autoriserede rådgivningsvirksomheder på arbejds milj øområdet som ændret ved Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 752 af 22. maj 2015, bekendtgørelse nr. 480 af 15. april 2015 og bekendtgørelse nr. 1513 af 4. december 2015

Reglerne kan læses på de følgende sider.

OPLYSNINGERNE I SAGEN

Sagen er afgjort på grundlag af de akter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet samt brev af 27. juni 2016 fra [navn udeladt].

På klagenævnets vegne
[Navn udeladt]
[Stilling udeladt]

Kopi til
[Adressat udeladt]
[Adressat udeladt]
[Adressat udeladt]

Regler

Lov om arbejdsmiljø, jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

...

§ 39. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særlig farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

...

§ 77 a. Arbejdstilsynet kan påbyde, at modtageren af påbud eller andre afgørelser om overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen skal indhente bistand fra en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, bl.a. med henblik på, at det forebyggende arbejdsmiljøarbejde i virksomheden styrkes.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 478 af 10. juni 2003 om arbejde i forbindelse med eksplosive atmosfære.

Kapitel 1

Område og definitioner

§ 1. Denne bekendtgørelse gælder for arbejde, hvor der kan opstå fare fra eksplosiv atmosfære.

Stk. 2. Ved ”eksplosiv atmosfære” forstås en blanding under atmosfæriske betingelser af luft og brændbare stoffer i form af gasser, dampe, tåger eller støv i hvilke forbrændingen efter antændelse breder sig til hele den ubrændte blanding.

...

Kapitel 2

Planlægning og tilrettelæggelse

§ 4. En arbejdsgiver, der lader udføre arbejde omfattet af denne bekendtgørelse, skal sørge for, at der udarbejdes skriftlig arbejdspladsvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene på arbejdspladsen, jf. § 4, § 6 og §§ 6 a-c, i bekendtgørelse om arbejdets udførelse. Områder, som gennem åbninger er eller kan komme i forbindelse med andre områder, hvor eksplosive atmosfærer kan forekomme, skal også inddrages i vurderingen.

Stk. 2. Arbejdspladsvurderingen skal indeholde en kortlægning og vurdering af de risici, der hidrører fra eksplosiv atmosfære med særlig hensyntagen til følgende:

- 1) Sandsynligheden for, at eksplosiv atmosfære kan forekomme samt varigheden heraf.
- 2) Sandsynligheden for, at antændelseskilder, herunder elektrostatiske udladninger, vil være til stede og vil kunne blive aktive og fungere som tændkilde.
- 3) Anlæggene, de anvendte stoffer, processerne og deres mulige vekselvirkning.
- 4) De forventede konsekvensers omfang.

Stk. 3. Endvidere skal det fremgå af vurderingen, hvilke foranstaltninger, der er truffet eller skal iagttages til imødegåelse af særlige risici fra eksplosiv atmosfære. Vurderingen skal desuden indeholde angivelse af hvilke områder, der er klassificeret i zoner, jf. Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler om klassifikation af eksplosionsfarlige områder, og angivelse af på hvilke områder minimumskravene i bilag 1 finder anvendelse.

Stk. 4. Vurderingen skal forefindes på arbejdsstedet tilgængelig for alle, der er beskæftiget på stedet.

Stk. 5. Vurderingen skal ajourføres, når der sker ændringer i arbejdet, arbejdsmetoder og arbejdsprocesser m.v., som har betydning for virksomhedens arbejdsmiljø, og efter ulykker eller væsentlige uheld på arbejdsstedet, dog senest hvert tredje år.

...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 59 af 15. januar 2013 om brug af autoriserede rådgivningsvirksomheder på arbejdsmiljøområdet som ændret ved Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 752 af 22. maj 2015, bekendtgørelse nr. 480 af 15. april 2015 og bekendtgørelse nr. 1513 af 4. december 2015

Kapitel 1

Formål og område

...

§ 3. Ved en rådgivningsvirksomhed forstås i denne bekendtgørelse en rådgivningsvirksomhed, der er autoriseret til at yde arbejdsmiljørådgivning efter bekendtgørelse om autorisation af rådgivningsvirksomheder på arbejdsmiljøområdet (autoriserede arbejdsmiljørådgivere).

Stk. 2. En rådgivningsvirksomhed kan blive autoriseret på et, flere eller alle områder. Områderne er:

- 1) det ergonomiske område,
- 2) det biologiske område,
- 3) det kemiske område,
- 4) det fysiske område og
- 5) det psykosociale område.

Stk. 3. Arbejdsgiveren eller bygherren skal vælge en rådgivningsvirksomhed, der er autoriseret til det område, som det eller de arbejdsmiljø-problemer, der udløser rådgivningspåbudet, vedrører.

§ 4. Arbejdstilsynet afgiver rådgivningspåbud, når Arbejdstilsynet samtidigt afgiver et eller flere af følgende afgørelser:

- 1) Påbud som følge af overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen vedrørende et eller flere komplekse eller alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der er omfattet af §§ 8 – 25, dvs. vanskelige at løse.

§ 5. Der afgives ikke rådgivningspåbud til arbejdsgiveren efter § 4, nr. 1, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og hvor løsningen umiddelbart kan overføres.

Kapitel 2

Generelle pligter for arbejdsgivere og bygherrer, der modtager rådgivningspåbud

§ 6. En arbejdsgiver eller bygherre, der modtager rådgivningspåbud efter § 4, nr. 1 eller 2, skal indhente bistand fra en rådgivningsvirksomhed til løsning af det eller de arbejdsmiljøproblemer, der har ført til rådgivningspåbud, og til forebyggelse af lignende arbejdsmiljøproblemer.

...

Stk. 3. En arbejdsgiver eller bygherre kan ikke til efterkommelse af rådgivningspåbud benytte en rådgivningsvirksomhed, der hører under den juridiske enhed, som har modtaget påbuddet, jf. definitionen af juridisk enhed i lov om Det Centrale Virksomhedsregister.

§ 7. Arbejdsgiveren har pligt til at inddrage arbejdsmiljøorganisationen i rådgivningsprocessen. I virksomheder, der ikke har pligt til at etablere arbejdsmiljøorganisation, skal arbejdsgiveren inddrage de ansatte.

...

Kapitel 3

Pligter for arbejdsgivere og bygherrer, der modtager rådgivningspåbud ved alvorlige eller komplekse arbejdsmiljøproblemer, der er vanskelige at løse

...

§ 24. Arbejdsgiveren skal indhente bistand fra en rådgivningsvirksomhed, når Arbejdstilsynet afgiver påbud, der vedrører arbejde i forbindelse med eksplosiv atmosfære, og mindst ét af følgende forhold er til stede:

- 1) Manglende eller væsentlige mangler ved kortlægning og vurdering af risici fra eksplosiv atmosfære.

...

Kapitel 6

Øvrige pligter for arbejdsgivere og bygherrer

§ 29. Arbejdsgiveren eller bygherren skal indgå skriftlig aftale med en rådgivningsvirksomhed om bistand til at efterkomme rådgivningspåbud og de påbud, der danner grundlag herfor.

Stk. 2. Det skal indgå i aftalen, at rådgivningsvirksomheden skal udarbejde en redegørelse med beskrivelse af, hvordan påbuddene efter §§ 8 - 26 er efterkommet. Redegørelsen skal opfylde de krav, der stilles efter §§ 37 - 40.

...

Stk. 4. Arbejdsgiveren skal sikre, at aftalen forefindes i virksomheden og er til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

§ 30. Arbejdsgivere eller bygherrer, der har modtaget rådgivningspåbud, skal give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om indgåelse af aftalen med rådgivningsvirksomheden senest 6 uger efter, at rådgivningspåbuddet er modtaget. Tilbagemeldingen skal indeholde oplysninger om, hvilken rådgivningsvirksomhed der er indgået aftale med.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal sikre, at tilbagemeldingen er påtegnet af arbejdsmiljøorganisationen eller af en repræsentant for de ansatte i virksomheder, der ikke har pligt til at etablere arbejdsmiljøorganisation.

§ 31. Arbejdsgivere eller bygherrer, der har modtaget rådgivningspåbud, skal give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om, at rådgivningspåbuddet og det eller de påbud, der danner grundlag herfor, er efterkommet.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal sikre, at tilbagemeldingen er påtegnet af arbejdsmiljøorganisationen eller af en repræsentant for de ansatte i virksomheder, der ikke har pligt til at etablere arbejdsmiljøorganisation.

§ 32. Arbejdsgivere eller bygherrer, der har modtaget rådgivningspåbud, skal på Arbejdstilsynets anmodning kunne dokumentere, at rådgivningsvirksomheden har bekræftet, at rådgivningspåbuddet og det eller de påbud, der udløste rådgivningspåbuddet, er efterkommet.

§ 33. Arbejdsgiveren skal sikre, at redegørelsen fra rådgivningsvirksomheden forefindes i virksomheden og er til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal videregive redegørelsen til arbejdsmiljøorganisationen eller til en repræsentant for de ansatte i virksomheder, der ikke har pligt til at etablere arbejdsmiljøorganisation.

Kapitel 7

Rådgivningsvirksomhedens ydelse

§ 34. Ved rådgivningspåbud om løsning af et alvorligt eller komplekst arbejdsmiljøproblem, der er vanskeligt at løse, jf. § 4, nr. 1, eller om mange arbejdsmiljøproblemer, jf. § 4, nr. 2, skal arbejdsgiveren eller bygherren sikre, at rådgivningsvirksomheden:

- 1) bistår ved løsning af problemet eller problemerne, der dannede grundlag for rådgivningspåbud,
- 2) bidrager med forslag til konkrete initiativer til forebyggelse af, at tilsvarende problemer opstår, og
- 3) bidrager med råd om metoder til udarbejdelse og anvendelse af arbejdspladsvurdering.

...

Stk. 3. Arbejdsgiveren eller bygherren skal sikre, at rådgivningsvirksomheden tillige udarbejder en redegørelse, jf. §§ 37 - 40, til arbejdsgiveren eller bygherren med beskrivelse af, hvordan påbud, der har udløst rådgivningspåbuddet, jf. §§ 8 - 30, er efterkommet.

...

§ 37. Ved rådgivningspåbud til arbejdsgivere om arbejdsmiljøproblemer, jf. § 4, nr. 1 og 2, skal arbejdsgiveren sikre, at redegørelsen indeholder en beskrivelse af rådgivningsprocessen, herunder

- 1) hvordan rådgivningspåbud og det eller de påbud, der danner grundlag for rådgivningspåbuddet eller -påbuddene, er efterkommet,
- 2) hvordan arbejdsmiljøorganisationen eller de ansatte i virksomheder, der ikke har pligt til at oprette arbejdsmiljøorganisation, har været inddraget i rådgivningsprocessen,
- 3) hvilke initiativer, der er taget for at forebygge, at tilsvarende arbejdsmiljøproblemer opstår i virksomheden i fremtiden, og
- 4) råd om metoder til udarbejdelse og anvendelse af arbejdsplads-vurdering.

...